

XI edycja Budżetu Obywatelskiego w Katowicach

Raport z ewaluacji procesu

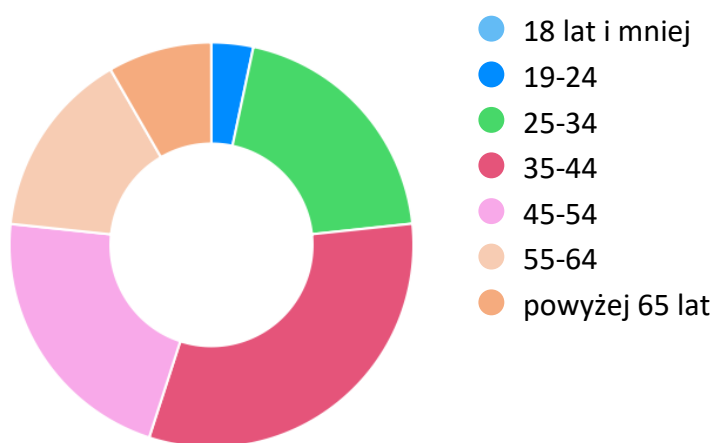
Uwagi do procedury budżetu obywatelskiego mieszkańcy mogli zgłaszać za pomocą ankiety ewaluacyjnej, która była aktywna online od 13 listopada do 8 grudnia 2024 r.

Ankietę, składającą się z 9 pytań, wypełniło 60 osób.

Bardzo dziękujemy wszystkim mieszkańcom, którzy poświęcili swój czas i podzielili się uwagami i sugestiami dot. budżetu obywatelskiego.

Wiek respondentów

ODPOWIEDŹ	ODPOWIEDZI	UDZIAŁ
18 lat i mniej	0	0.0%
19-24	2	3.3%
25-34	12	20.0%
35-44	19	31.7%
45-54	13	21.7%
55-64	9	15.0%
powyżej 65 lat	5	8.3%

Pytanie 1

Czy brałaś/-eś udział w tegorocznej Dzielnicowej Giełdzie Pomysłów (zorganizowanej w styczniu 2024 r.)?

ODPOWIEDŹ	ODPOWIEDZI	UDZIAŁ
NIE, nie wiem czym jest Dzielnicowa Giełda Pomysłów	20	33.3%
TAK	18	30.0%
NIE, chociaż wiedziałam/em o niej	18	30.0%
NIE PAMIĘTAM	4	6.7%

Pytanie 2

Czy uważasz, że Dzielnicowa Giełda Pomysłów powinna być organizowana przed każdą edycją Budżetu Obywatelskiego w Katowicach?

ODPOWIEDŹ	ODPOWIEDZI	UDZIAŁ
TAK	29	48.3%
NIE MAM ZDANIA	20	33.3%
NIE	11	18.3%

Pytanie 3

Czy brałaś/-eś udział w tegorocznej XI edycji Budżetu Obywatelskiego w Katowicach?

ODPOWIEDŹ	ODPOWIEDZI	UDZIAŁ
TAK, głosowałam/-em na projekty	43	71.7%
TAK, złożyłam/-em wniosek/ki w tej edycji	21	35.0%
TAK, podpisywałam/-em listę poparcia projektu zadania	15	25.0%
TAK, brałam/-em udział w inny sposób np. poprzez promocję projektów, zachęcanie do głosowania, itp.	8	13.3%
NIE, nie brałam/-em udziału w tegorocznej edycji	3	5.0%
NIE PAMIĘTAM	0	0.0%

Pytanie 4

Jeśli składałaś/-eś wniosek w tegorocznej edycji Budżetu Obywatelskiego czy zapoznałaś/-eś się wcześniej z Dzielnicową Giełdą Pomysłów?

ODPOWIEDŹ	ODPOWIEDZI	UDZIAŁ
NIE DOTYCZY	28	51.9%
NIE	17	31.5%
TAK	7	13.0%
NIE PAMIĘTAM	2	3.7%

Pytanie 5

Czy w Twojej opinii realizacja projektów z Budżetu Obywatelskiego poprawiła jakość życia w Twojej dzielnicy?

ODPOWIEDŹ	ODPOWIEDZI	UDZIAŁ
RACZEJ TAK	23	38.3%
ZDECYDOWANIE TAK	19	31.7%
RACZEJ NIE	10	16.7%
ZDECYDOWANIE NIE	5	8.3%
NIE MAM ZDANIA	3	5.0%

Pytanie 6

Jakie działania promocyjne dotyczące Budżetu Obywatelskiego byłyby według Ciebie najbardziej zauważalne przez mieszkańców?

ODPOWIEDŹ	ODPOWIEDZI	UDZIAŁ
Informacje na social mediach (Facebook, X, Instagram, TikTok)	37	61.7%
Plakaty, ulotki informacyjne	27	45.0%
Reklama wewnętrzna w tramwajach i autobusach	23	38.3%
Informacje na stronie bo.katowice.eu	19	31.7%
Informacje rozsyłane przez KISS (Katowicki Informacyjny Serwis SMS)	15	25.0%
Reklama na tramwaju	12	20.0%
Reklama na billboardach	12	20.0%

Reklama radiowa	11	18.3%
Informacje w informatorze miejskim „Nasze Katowice”	10	16.7%
Informacje rozsyłane newsletterem miejskim (Biuletyn Informacyjny Mieszkańca Katowic)	10	16.7%
Reklama w Internecie	9	15.0%
Informacje wyświetlane na infokioskach	8	13.3%
Inne jakie?	7	11.7%
Informacje w miejskiej aplikacji wkato.app	2	3.3%

Odpowiedzi z kategorii Inne:

- Spotkania informacyjne w dzielnicach, na których omawiana byłaby Giełda Pomysłów;
- Działania promocyjne prowadzone przez miejskie jednostki, np. biblioteki, MDK, szkoły | Dyżury pracowników UM w jednostkach miejskich dla mieszkańców;
- Rozwieszenie ogłoszeń na słupkach w Śródmieściu, jest ich tak dużo, że każdy się dowie o BO;
- Bardzo słaba reklama. Działania marketingowe dla mnie mało widoczne;
- Reklamy na przystankach;
- Reklamy na przystankach i tablicach oraz słupach MZUiM i ZZM.

Pytanie 7

Czy zasady XI edycji Budżetu Obywatelskiego (zawarte m.in. w materiałach informacyjnych czy na stronie internetowej bo.katowice.eu) były dobrze wytłumaczone i jasne do zrozumienia?

ODPOWIEDŹ	ODPOWIEDZI	UDZIAŁ
TAK	43	71.7%
TRUDNO POWIEDZIEĆ	13	21.7%
NIE	4	6.7%

Pytanie 8

Jakie zmiany można byłoby wprowadzić w materiałach informacyjnych czy na stronie bo.katowice.eu?

Odpowiedzi udzieliły 2 osoby.

- 1) Jasne i czytelne kryteria

- 2) Należałoby w sposób klarowny i transparentny wskazać na niuanse regulaminowe związane z tym, że z BO remontowane mogą być np. toalety szkolne, które nie są ogólnodostępne

Pytanie 9

Jakie zmiany według Ciebie powinny zostać wdrożone w kolejnych latach funkcjonowania Budżetu Obywatelskiego w Katowicach?

Odpowiedzi udzieliło 45 osób.

Zgłoszone propozycje/uwagi wraz z odniesieniem się urzędu

Wprowadzenie możliwości rozdzielenia punktów w głosowaniu między dzielnicami

Projekty lokalne powinny być wybierane tylko przez mieszkańców danej dzielnicy

O zadaniach planowanych w dzielnicy powinny decydować osoby związane ze środowiskiem lokalnym. Służy to zacieśnianiu więzi społecznych w dzielnicy oraz zapobiega potencjalnej realizacji tych zadań, które nie spotkałyby się z aprobatą mieszkańców danej społeczności. Zgodnie z Regulaminem BO mieszkańcy mogą zgłaszać na jedną, wybraną przez siebie dzielnicę. Propozycja wprowadzenia możliwości głosowania na projekty z wybranej przez siebie, jednej dzielnicy została zgłoszona przez mieszkańców podczas ewaluacji V edycji BO i wdrożona w VI edycji BO.

Propozycja zablokowania możliwości zgłaszania przez mieszkańców wniosków dot. bibliotek / szkół / przedszkoli / klubów sportowych / OSP / remontu dróg / infrastruktury miejskiej

Budżet obywatelski to wydzielona pula środków z budżetu miasta, dlatego środki te mogą być wydawane jedynie na zadania własne gminy lub powiatu, do których katalogu zaliczyć można ww. działania. Mieszkańcy zgłaszają swoje pomysły, a społeczność lokalna w głosowaniu wskazuje te zadania, które są najbardziej przez nią pożądane. Część mieszkańców zgłasza pomysł wykluczenia zadań miękkich, część zadań remontowych, a część zadań związanych z OSP, klubami sportowymi czy jednostkami miejskimi takimi jak szkoły, przedszkola, domy kultury, biblioteki. Przygotowując ramy prawne dla realizacji procedury BO w Katowicach opieramy się m.in. na zapisach ustawy o samorządzie gminnym. Tworząc regulamin BO wyszliśmy z założenia, że zasady BO powinny być takie, aby nie wykluczały żadnej potrzeby zgłoszonej przez mieszkańca, o ile zadanie realizujące tę potrzebę spełnia wymogi prawne i jest możliwe do wykonania.

Zwiększenie puli środków finansowych Budżetu Obywatelskiego

Zmniejszenie puli środków finansowych Budżetu Obywatelskiego o kwotę, która zostanie zabezpieczona w budżecie miasta na działalność jednostek miejskich lub przeniesiona do puli środków finansowych przeznaczonych na Inicjatywę Lokalną

Ze względu na możliwości finansowe miasta, zostanie utrzymana wskazana w ustawie o samorządzie gminnym kwota przeznaczona na realizację zadań z budżetu obywatelskiego, czyli 0,5% wydatków miasta. W latach 2014 - 2024 dzięki tym środkom do realizacji wybrano 1406 zadań na kwotę ponad 191 mln zł. Ponadto jako jedno z niewielu miast w kraju wprowadziliśmy też Zielony Budżet, z pulą dodatkowych środków 3 mln zł rocznie, co jest uzupełnieniem Budżetu Obywatelskiego w Katowicach.

Wprowadzenie limitów kwotowych dla placówek oświatowych

Wytyczne dotyczące przeprowadzenia konsultacji społecznych, do których należy budżet obywatelski, reguluje ustawa o samorządzie gminnym. Wydatkowane w ramach budżetu obywatelskiego środki mogą być dzielone zgodnie z przepisami jedynie na pule obejmujące całość gminy i jej części lub na kategorie kwotowe projektów dotyczące całości obszaru gminy lub jej części.

Zniesienie list poparcia

Zniesienie list poparcia nie jest możliwe, jest to wymóg wynikający z ustawy o samorządzie gminnym (art. 5a ust. 7 pkt. 2).

Wprowadzenie możliwości elektronicznego składania podpisów na liście poparcia oraz opublikowanie takiej informacji w regulaminie BO lub FAQ na stronie internetowej BO

Tak jak i wniosek - lista poparcia może być podpisana profilem zaufanym lub podpisem kwalifikowanym. Informacje o takich możliwościach zostaną wyeksponowane na stronie bo.katowice.eu.

Szybsza realizacja projektów

Wybrane przez mieszkańców w głosowaniu projekty przeznaczane są do realizacji poprzez wpisanie ich do uchwały budżetowej na rok kolejny. W ramach BO realizowane mogą być zadania, których czas realizacji określony na etapie oceny nie przekracza jednego roku budżetowego. W zdecydowanej większości zadania są więc wykonywane w trakcie jednego roku kalendarzowego. W wyjątkowych przypadkach, zgodnie z Regulaminem, może to być okres nieprzekraczający dwóch lat. Wtedy też zadanie takie wpisywane jest do Wieloletniej Prognozy Finansowej jako wieloletnie przedsięwzięcie inwestycyjne.

Wprowadzenie zmian na stronie internetowej BO wyświetlanie załączników w zakładce Zielony Budżet

Postulat zostanie wdrożony.

Wprowadzenie możliwości przyznawania podczas głosowania punktów ujemnych

Jeśli istnieją przesłanki społeczne, z powodu których zadanie nie powinno być zrealizowane, jest możliwość wyrażenia swojego sprzeciwu wobec jego potencjalnej realizacji na innym etapie procedury. Opinie mieszkańców mogą być przesyłane do komórek oceniających dane projekty od momentu publikacji wszystkich zgłoszonych zadań BO do wskazanej w harmonogramie daty. Komórka oceniająca merytorycznie dany wniosek bierze pod uwagę otrzymane sprzeciwy i podejmuje decyzje o ich zasadności.

Wprowadzenie możliwości głosowania tylko przez osoby powyżej 16. roku życia

Regulamin BO powstał w oparciu o zapisy ustawy o samorządzie gminnym. Udział w budżecie obywatelskim, będącym szczególną formą konsultacji, ma każdy mieszkaniec miasta, w tym osoby niepełnoletnie. Nie ma więc prawnych możliwości wykluczenia osób poniżej 16 roku życia z głosowania na zadania z BO.

Wyłączenie możliwości zgłaszania wniosków na terenach spółdzielni mieszkaniowych lub wspólnot mieszkaniowych

Umożliwienie realizacji projektów z BO na terenach nienależących do miasta oraz na działkach wchodzących w obszar dróg krajowych w zarządzie MZUiM

Na terenach spółdzielczych mieszka wielu mieszkańców Katowic. W związku z tym pozostawiono możliwość realizacji na terenie spółdzielni mieszkaniowych (oraz wspólnot mieszkaniowych i KTBS) zadań nieinwestycyjnych, takich jak: jarmarki, festyny czy warsztaty. Zadanie inwestycyjne natomiast można zgłaszać jedynie na terenie należącym do miasta Katowice lub Skarbu Państwa, ale będącym w użytkowaniu wieczystym miasta Katowice.

Dodanie do wniosków: tagów, kategorii (np. „zielen”, „edukacja”) oraz pasków przedstawiających graficznie etap realizacji zadania.

Wprowadzenie „wniosków roboczych”, umożliwiających wyrażenie poparcia elektronicznego dw. Urzędu, bez konieczności ujawniania wnioskodawcy danych osobowych

W zakresie tagów oraz graficznego przedstawienia etapów realizacji zadania – w miarę możliwości systemu zmiany zostaną wprowadzone. Natomiast chcąc równo traktować wnioskodawców - tych, którzy korzystają z systemu elektronicznego, jak również składających

wnioski osobiście - pomysł wprowadzenia wniosków roboczych celem zebrania poparcia elektronicznego nie zostanie zrealizowany.

Utworzenie dwóch niezależnych BO dla Burowca i Szopienic

Przygotowując ramy prawne dla realizacji procedury BO w Katowicach opieramy się m.in. na zapisach ustawy o samorządzie gminnym oraz innych aktach prawnych. Podział administracyjny Katowic obowiązuje na mocy Uchwały Nr XLVI/449/97 Rady Miejskiej Katowic z dnia 29 września 1997 roku.

Co decyduje o tym, który projekt zostanie zrealizowany?

Aby projekt mógł zostać przeznaczony do realizacji, musi osiągnąć minimalny próg poparcia w głosowaniu. Do realizacji przeznaczone zostaną te projekty, które zdobyły największą liczbę głosów, aż do wyczerpania puli środków finansowych przydzielonych dla konkretnej dzielnicy lub na projekty ogólnomiejskie.

Większa promocja BO wśród mieszkańców Katowic

Podczas trwania BO wykorzystywane są różne kanały komunikacji: radio, reklamy outdoorowe w przestrzeni publicznej i komunikacji publicznej, reklamy prasowe, strony internetowe, social media, materiały drukowane w postaci ulotek/plakatów i inne. Przez cały rok informacje dotyczące BO zamieszczane są w gazecie „Nasze Katowice”. Rozpowszechniane jest także specjalne wydanie informatora poświęcone głosowaniu na projekty zgłoszone w ramach bieżącej edycji BO. Informator dostarczany jest do gospodarstw domowych w Katowicach. Również podczas tegorocznej procedury BO postaramy się dotrzeć z informacjami dot. konsultacji społecznych do jak największej ilości osób.

Wyłączenie możliwości składania wniosków do BO przez radnych

Wnioski do BO mogą być składane przez każdego mieszkańca miasta jako osoby fizycznej. Nie ma prawnych możliwości ograniczenia dostępu do tej procedury konkretnej grupie osób.

Inwestowanie w zieleń na byłych miejscach parkingowych / zamiast słupków na miejscach parkingowych

Przygotowując ramy prawne dla realizacji procedury BO w Katowicach opieramy się m.in. na zapisach ustawy o samorządzie gminnym. Tworząc regulamin BO wyszliśmy z założenia, że zasady BO powinny być takie, aby nie wykluczały żadnej potrzeby zgłoszonej przez mieszkańca, o ile zadanie realizujące tę potrzebę spełnia wymogi prawne i jest możliwe do wykonania. Realizacja tego typu działań jest więc uzależniona w głównej mierze od wskazanej lokalizacji i istniejących uwarunkowań prawnych i technicznych.

Bezpieczeństwo starszych osób na chodnikach bez ścieżek rowerowych

Postulat wykracza poza ewaluację Regulaminu BO.

Przejrzyste zasady oceniania wniosków wraz ze szczegółowym uzasadnieniem negatywnej oceny projektu

W tym działaniu zachowujemy pełną transparentność, zarówno na etapie oceny formalnej, jaki i merytorycznej wniosków oraz przy procedurze odwołań od negatywnej oceny wniosków – na tych etapach każdorazowo są publikowane uzasadnienia. W trakcie oceny merytorycznej zadań zgłoszonych w ramach BO pracownicy urzędu i jednostek miejskich oceniają zasadność realizacji danego pomysłu pod kątem celowości, gospodarności i racjonalności wydatkowania środków publicznych. Zasady weryfikacji merytorycznej określone są w Regulaminie BO. Na każdym etapie możliwe jest skontaktowanie się z koordynatorami ds. budżetu obywatelskiego wytypowanymi w wydziałach urzędu oraz miejskich jednostkach. Ich dane kontaktowe można również znaleźć na stronie w zakładce „Strefa Wnioskodawcy” oraz w Punkcie Konsultacyjnym.

Częstsza aktualizacja statusu wniosków z Zielonego Budżetu na stronie bo.katowice.eu

Ewaluacja nie dotyczy Zielonego Budżetu, który jest inną formą konsultacji społecznych. Niemniej dziękujemy za przesłaną uwagę. Obecnie zaktualizowaliśmy dane na IV kwartał 2024 r. Informacje będziemy publikować po zebraniu danych z komórek i miejskich jednostek po każdym zakończonym kwartale.

Dodanie w regulaminie procedury wycofania wniosku ZB oraz odwołania od negatywnej weryfikacji dla Zielonego Budżetu

Ewaluacja nie dotyczy Zielonego Budżetu, który jest inną formą konsultacji społecznych. Procedura Zielonego Budżetu jest mniej sformalizowana niż BO i nie posiada wielu elementów, które w BO są wymagane zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym, w tym procedury odwoławczej. Celem Zielonego Budżetu jest zebranie pomysłów mieszkańców i wybranie wśród nich tych, które najbardziej wpisują się w ideę Zielonego Budżetu. Natomiast swój wniosek do ZB wnioskodawca może wycofać w każdej chwili, wystarczy wysłać poprzez e-mail taką informację. W trakcie kolejnej procedury ZB taka informacja znajdzie się wśród materiałów informacyjnych.

Zmiana okresu składania wniosków na cieplejszy. W marcu jest zimno, a wnioskodawcy chcą zbierać podpisy również na placach, w parkach

Harmonogram działań związanych z procedurą BO jest taki, że w danym roku mieszkańcy zgłaszają propozycje zadań, które przechodzą weryfikację formalną a następnie merytoryczną.

Końcowym etapem jest wybór dopuszczonych zadań pod głosowanie, które musi zostać przeprowadzone najpóźniej w miesiącu wrześniu ze względu na ujęcie tych zadań w projekcie uchwały budżetu miasta Katowice na kolejny rok. Aby zdążyć z całą procedurą, nabór wniosków musi rozpocząć się wiosną. W tym roku planujemy uruchomić procedurę w również na przełomie marca i kwietnia.

Rzetelne aktualizowanie statusu wniosków. „Zielone Śródmieście - pasy zieleni przy ulicy Kozielskiej” - według strony archiwalnej miało być zakończone w sierpniu, nie jest nawet rozpoczęte. „Kontraruch rowerowy na ul. Wojewódzkiej - Bez Koła Nie Jadę” - niby ma zostać zrealizowane w grudniu, a zostało wstrzymane

Aktualizacja obydwu zadań została wstrzymana ze względu na wprowadzone zmiany w strefie płatnego parkowania na terenie Katowic. Po rozpatrzeniu sprawy przez Prezydenta Miasta Katowice oraz napływające uwagi mieszkańców odstąpiono od realizacji zadań. Niewykorzystane środki zostaną zwrócone do puli dzielnicy Śródmieście w XII edycji Budżetu Obywatelskiego.

Dodanie wskazówek dla mieszkańców, np. ile metrów od sieci gazowej nie można sadzić drzew

W przypadku pytań lub niejasności, do Państwa dyspozycji są koordynatorzy ds. budżetu obywatelskiego wytypowani w wydziałach urzędu oraz miejskich jednostkach. Ich dane kontaktowe można znaleźć na stronie w zakładce „Strefa Wnioskodawcy” oraz w Punkcie Konsultacyjnym. Podstawowe informacje w zakresie nasadzeń postaramy się umieścić w materiałach informacyjnych do kolejnej edycji BO i ZB.

Podział zgłaszanych zadań na różne kategorie (miękkie, inwestycyjne), w tym projekty instytucjonalne - dotyczące działalności placówek oświatowych, kulturalnych oraz ośrodków sportowych

Wydzielenie osobnych puli na zadania jednostek miejskich oraz projekty „tylko dla mieszkańców”

Wytyczne dotyczące przeprowadzenia budżetu obywatelskiego reguluje ustawa o samorządzie gminnym. Wydatkowane w ramach budżetu obywatelskiego środki mogą być dzielone zgodnie z przepisami jedynie na pule obejmujące całość gminy i jej części lub na kategorie kwotowe projektów dotyczące całości obszaru gminy lub jej części.

Projekty powinny mieć wyłącznie ogólnomiejski charakter

Zgodnie z regulaminem projekty składane do BO dzielimy na lokalne lub ogólnomiejskie. Dzięki temu mieszkańcy mają większy wpływ na kształtowanie i rozwój najbliższego otoczenia oraz realizację najbardziej istotnych dla nich potrzeb w miejscu zamieszkania.

Zwiększenie możliwości konsultacji z pomysłodawcą w kwestiach związanych z realizacją projektu / Ograniczenie wpływu pomysłodawcy na realizację projektu

Procedura BO, w odróżnieniu od inicjatywy lokalnej, nie przewiduje udziału wnioskodawców w wykonaniu zadania. Za ten obszar odpowiada albo bezpośrednio komórka urzędu/jednostka miejska lub wybrana przez nie zgodnie z prawem zamówień publicznych firma zewnętrzna. Dobrą praktyką jest natomiast zadbanie o opinię wnioskodawcy przy projektowaniu zadania inwestycyjnego czy planowaniu innego działania.